

בש"פ 2552/21 - ימאראברהים נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2552/21

לפני: כבוד השופט י' אלרון

העורר: ימאראברהים

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת ב-
מ"ת 39826-01-21 מיום 21.3.2021 שניתנה על ידי
השופטת ת' ניסים שי

תאריך הישיבה: ט' באייר התשפ"א (21.4.2021)

בשם העורר: עו"ד ראג'בעואד

בשם המשיבה: עו"ד שרית משגב

החלטה

1. לפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (השופטת ת' ניסים שי) במ"ת 39826-01-21 מיום 21.3.2021, בגדרה הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע וההליך בבית משפט קמא

2. נגד העורר ואדם נוסף (להלן: האחר) הוגש כתב אישום, המייחס להם ביצוע עבירות בצוותא של נשיאת

עמוד 1

- נשק שלא כדון וירי מנשק חם שלא כדון, לפי סעיף 144(ב) וסעיף 340א(ב)(1), בהתאמה, ובצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). כמו כן מיוחסים לאחר עבירות של שיבוש הליכי חקירה, לפי סעיף 244 לחוק העונשין; והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין.
3. כמתואר בכתב האישום, הגיע האחר ביום 7.1.2021 ליפיע והחל לצעוק על קרובי משפחתו, המתגוררים במקום, ולקללם, מסיבה שאינה ידועה, עד אשר עזב בשלב מסוים את המקום.
- כעבור כשעה, שב האחר יחד עם העורר למקום, כאשר זה האחרון נוהג ברכב והעורר יושב סמוך אליו, וכשברשותם אקדח FN חצי אוטומטי וכן מחסנית ובה כדורי תחמושת. האחר נטל את הנשק, ירה באמצעותו מספר יריות לעבר בית המגורים של דודו; פגע בקיר הבית; ומיד לאחר מכן השניים נמלטו מהמקום באמצעות הרכב.
- בעקבות דיווח בדבר הירי, הגיעו כוחות משמר הגבול ליפיע, והבחינו ברכב. האחר ראה את הניידת המשטרתית, יצא מהרכב והחל להימלט בריצה מהירה, תוך שהשליך את הנשק לעבר תעלה בצידי הכביש, עד אשר נעצר בקרבת מקום.
- העורר מצידו יצא מהרכב והתרחק מהמקום, ולאחר ששב למקום בו הותירו השניים את הרכב, הוא עוכב ונעצר.
4. יחד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.
- בבקשה נטען, כי בידי המשיבה ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעורר ולאחר, וכי בעניינם קמה עילת מעצר מכוח חזקת המסוכנות הסטטוטורית בגין עבירות שבוצעו תוך שימוש בנשק חם, בהתאם לסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים; כמו גם עילת מעצר בגין מסוכנות מכוח סעיף 21(א)(1)(ב), הנלמדת מהתנהלותו חסרת הרסן של העורר במהלך ביצוע העבירות.
5. בית המשפט המחוזי (השופט ד' צרפתי) הורה בהחלטתו מיום 10.2.2021 על עריכת תסקיר, לנוכח גילו הצעיר של העורר והיעדר עבר פלילי.
- באשר לקיומן של ראיות לכאורה נקבע, כי בניגוד לטענת העורר, קיימת תשתית ראייתית לכאורית מספקת לביצוע העבירות בצוותא. בתוך כך, הפנה בית המשפט המחוזי לזיהוי העורר בזירה על ידי עדי ראייה ושוטרים שהוזעקו למקום, כמו גם הודעת האחר לפיה העורר היה עמו ברכב; עדויות לפיהן העורר והאחר שהו כבר בעבר יחדיו; וכן הכחשותיו של העורר במשטרה.
6. ערר לבית משפט זה נדחה ביום 21.2.2021 (כב' השופט ד' מינץ), תוך שנקבע: "יתכן כי בבוא היום העורר יימצא זכאי בדינו ואולם אין בהכחשתו לעת הזו כדי להטות את הכף לעבר שחרורו מהמעצר"; וכי מדובר בביצוע עבירת נשק שאין להקל בה ראש.
- יצוין כי הערר הנ"ל הוגש ונדון בטרם קבלת תסקיר מעצר בעניינו של העורר.
7. לאחר שהתקבל תסקיר מעצר, הורה בית המשפט המחוזי בהחלטתו מיום 21.3.2021 על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.
- בית המשפט המחוזי אימץ את האמור בתסקיר המעצר, אשר לא בא בהמלצה לשחרר את העורר בחלופה

כלשהי (אנושית וגאוגרפית) אשר יש בה כדי לצמצם את הסיכון הנשקף ממנו, ואף לא בפיקוח אלקטרוני.

בשולי הדברים צוין כי ככל שתוצע חלופה אחרת, היא תבחן ללא צורך להמתין פרק זמן כנדרש להגשת בקשה לעיון חוזר.

טענות הצדדים בערר

8. בערר שלפני התמקד בא כוח העורר בסוגיית שחרורו בחלופת מעצר בלבד, תוך שציין את עובדת גילו הצעיר, עברו הפלילי הנקי ושהייתו במעצר מזה למעלה משלושה חודשים. כמו כן, הדגיש את הקושי של הוריו של העורר לאתר חלופת מעצר מחוץ ליישובם.

9. מנגד באת-כוח המשיבה לא התעלמה מנתוני האישיים של העורר כפי שבאו לידי ביטוי מפי בא כוחו, ואולם טענה כי התסקיר מדבר בעד עצמו ובנסיבות אלה אין להיעתר לבקשה.

דיון והכרעה

10. דין הערר להידחות.

11. העורר הפנה בנימוקי הערר לקשיים שונים הקיימים לדידו במסכת הראייתית הלכאורית, על בסיסה נעצר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. ואולם, נדמה שזנח טיעונים אלה בדיון שלפניי.

12. בעניינו של העורר קמה חזקת מסוכנות הן מכוח סעיף 21(א)(1)(ג) כמו גם מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(4), וזאת לאחר שמיוחס לו ביצוע בצוותא של עבירת נשיאת נשק ועבירת שימוש בנשק חם.

לא זו בלבד, אלא שהלכה היא כי עבירות נשק מלמדות על מסוכנות אינהרנטית לשלום הציבור, ולפיכך הכלל הוא מעצר מאחורי סורג ובריה, אלא בנסיבות חריגות ומיוחדות (בש"פ 9713/17 שקיר נ' מדינת ישראל (27.12.2017)).

במקרה דנן, לא שוכנעתי כי נתקיימו נסיבות יוצאות דופן המצדיקות שחרורו של העורר לחלופת מעצר; לבטח כשאין בנמצא, לעת הזו, חלופת מעצר אפקטיבית ומתאימה שיש בה לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו.

יוער, כי קביעת בית משפט המחוזי בשלילת המפקחים המוצעים, לא נסמכה אך על התרשמות שירות המבחן, כפי שזו הובעה בתסקיר המעצר. בית המשפט המחוזי התרשם ישירות מהמפקחים המוצעים והטיל ספק ביכולתם לעמוד במלאכה הנדרשת מהם. בנסיבות אלו, לא מצאתי כל מקום להתערב בקביעתו של בית המשפט המחוזי, המבוססת על התרשמותה הבלתי אמצעית של הערכאה הדיונית (בש"פ 5642/18 חג'אני נ' מדינת ישראל (9.8.2018)).

בטרם סיום יוער כי אף שהעורר נעדר עבר פלילי - למעט בתחום התעבורתי - לא ניתן להמעיט מחומרת התשתית הראייתית הלכאורית נגדו, ממנה עולה כי נסע עם האחר ברכב, אשר ירה על ביתם של קרובי משפחתו של זה האחרון. העורר לא טען בפני חוקריו כי ניסה להביא את האחר ממעשיו או כי לא ידע על תכנוניו, ומכאן שלכאורה היה מעורב - במידה כזו או אחרת - בעבירות, אשר מהן נשקף סיכון לביטחון ושלום הציבור.

לפיכך, לאור המסוכנות הנשקפת מהעורר והבעייתיות בחלופת המעצר שהוצעה, בדין הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, תוך הותרת האפשרות על כנה לבחון חלופת מעצר

אחרת, היה ותוצע חלופה שכזו.

13. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, י' באייר התשפ"א (22.4.2021).

ש ו פ ט
